

UCHWAŁA NR XLVIII/456/2017
RADY GMINY PABIANICE
z dnia 21 grudnia 2017 r.

w sprawie: uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych na rok 2018

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /t.j. Dz.U. z 2016 poz. 487 / oraz art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r o samorządzie gminnym /t.j. Dz.U. z 2017 poz. 1875/ uchwala się co następuje:

- § 1. Uchwalić Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2018r. stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierzyć Wójtowi Gminy.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Pabianice.

Przewodniczący
Rady Gminy Pabianice
Marek Muszczak

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH dla Gminy Pabianice na rok 2018

WPROWADZENIE

Obowiązek corocznego uchwalania gminnego programu wynika z art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. 2016 poz. 487) Gminy, na mocy w/w ustawy posiadają kompetencje do rozwiązywania problemów alkoholowych w społecznościach lokalnych. Do zadań własnych gminy należy podjęcie działań zaradczych i naprawczych związanych z nadużywaniem alkoholu, a przede wszystkim minimalizowanie skutków i zapobieganie alkoholizmowi na terenie gminy.

Realizacja powyższych zadań prowadzona jest w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uchwalanego corocznie przez Radę Gminy. Głównym założeniem programu jest zmniejszenie skali szkód i problemów wynikających z używania i nadużywania alkoholu, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

Realizacją programu zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pabianicach przy współpracy Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w której składzie działają wykwalifikowane osoby przygotowane do pracy na rzecz tworzenia koalicji trzeźwości na terenie gminy oraz jednostki organizacyjne wskazane przez GKRPA.

Przedstawiony poniżej program opiera się na następujących aktach prawnych:

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2016 poz. 487)
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U z 2015 r. poz. 1390)

Program jest spójny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Pabianice na lata 2013 - 2017

ROZDZIAŁ I. DIAGNOZA

Gmina Pabianice liczy 7020 mieszkańców (stan na 30.11.2017 r.)

Diagnozę sporządzono na podstawie danych z Urzędu Pracy, Komendy Policji, GOPS, Urzędu Gminy oraz GKRPA.

Zawarte poniżej informacje pozwolą zobrazować sytuację społeczną w gminie.

1. Wielkość i struktura sprzedaży alkoholu na terenie gminy (stan na 30.11.2017r.)

Rodzaj punktu sprzedaży alkoholu	Stałe – do 4,5% oraz piwo			Stałe – pow. 4,5%		
	2015	2016	2017	2015	2016	2017
Gastronomia	5	3	3	4	2	2
Handel	14	14	15	13	13	13

Źródło: Urząd Gminy Pabianice

W 2017 wydano 10 jednorazowych pozwoleń na sprzedaż piwa: 8 pozwoleń dla przedsiębiorców i 2 pozwolenia dla Ochotniczych Straży Pożarnych.

Zgodnie z Uchwałą Rady Gminy w Pabianicach nr XXXI/286/2016 r. w sprawie ustalenia zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych i ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży na terenie Gminy Pabianice dnia 28 listopada 2016 r.

- Rada Gminy ustaliła limit w wysokości **30 punktów** (sklepy) sprzedaży zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa) i 10 punktów (gastronomia) sprzedaży alkoholu z możliwością spożycia w miejscu zakupu. Na koniec listopada 2017 pozostało jeszcze 16 wolnych punktów limitowanych.

Należy zaznaczyć, że punkty sprzedaży samego piwa nie są limitowane.

Nadzór nad liczbą punktów sprzedaży alkoholu powyżej 4,5% (z wyjątkiem piwa) pełni Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, poprzez opiniowanie wniosków o wydawanie zezwoleń na sprzedaż alkoholu pod kątem zgodności z uchwałami Rady Gminy Pabianice.

2. Analiza problemu nadużywania alkoholu przez mieszkańców gminy

Według danych GKRPA, z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie leczenia odwykowego wystąpiło w 2017 roku 8 osób, w 2016 roku 13 osób.

Gminna Komisja w 2016 roku 4 razy, w 2017 5 razy skierowała sprawy do Sądu Rejonowego o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego.

Zgłoszone do Komisji osoby z problemem alkoholowym a także członkowie ich rodzin są motywowane do podjęcia terapii w placówkach leczenia uzależnień i do skorzystania z pomocy grup AA. Monitoring nad przebiegiem leczenia trwa 2 lata, pomocą jest objętych od 15 do 20 rodzin w których jest nadużywany alkohol.

Alkoholizmowi często towarzyszy przemoc w rodzinie. W przypadku stwierdzenia przemocy domowej sprawa zostaje przekazana do Zespołu Interdyscyplinarnego gdzie zostaje wszczęta procedura Niebieskiej Karty.

W ramach działalności Poradni Leczenia Uzależnień w Gminnym Ośrodku Zdrowia w Petrykozach prowadzone są:

1. Psychoterapia indywidualna dla osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych
2. Psychoterapia indywidualna dla członków rodzin osób uzależnionych
3. Psychoterapia grupowa dla osób uzależnionych: grupa otwarta
4. Konsultacje i porady terapeutyczne dla osób uzależnionych i ich rodzin
5. Konsultacje lekarza psychiatry
6. Działalność profilaktyczna:
 - Spotkania edukacyjne z kobietami z gminy Pabianice dotyczące uzależnienia od substancji psychoaktywnych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie
 - Darmowe narkotesty dla mieszkańców gminy Pabianice sfinansowane przez GOPS w Pabianicach.

Plany rozszerzenia działalności Poradni Leczenia Uzależnień w 2018:

- Psychoterapia grupowa dla osób współuzależnionych
- Psychoterapia interwencyjna dla sprawców przemocy w rodzinie – Duluth Model
- Psychoterapia par i członków rodzin

Źródło: Sprawozdanie GKRPA za 2016 i 2017 rok

3. Dane liczbowe od policji, dotyczące stanu bezpieczeństwa i porządku publicznego

Komisariat Policji w Pabianicach w 2017 wszczął 25 postępowań przygotowawczych dotyczących zdarzeń zaistniałych na terenie Gminy Pabianice (dane od 01.01.2017 do 30.09.2017) r. W 2016 roku Komisariat Policji wszczął 36 postępowań przygotowawczych.

Miejsce popełnienia przestępstwa	Liczba przestępstw w 2016r.	Liczba przestępstw w 2017r.
Bójki, rozboje, pobicia	0	1
Kradzież z włamaniem	5	7
Kradzież mienia	7	4
Uszkodzenie mienia	4	1
Nietrzeźwi kierujący pojazdami	7	8
Przemoc w rodzinie, znęcanie	1	0
Inne (np. narkotyki, oszustwa)	10	4

Źródło: Sprawozdanie Posterunku Policji w Piątkowisku z 30.09.2017 roku.

Na terenie gminy Pabianice dochodzi głównie do włamań i kradzieży do budynków mieszkalnych i włamań na działkach letniskowych oraz drobnych kradzieży.

Drugą kategorią, gdzie odnotowano najwięcej zdarzeń są nietrzeźwi kierujący pojazdami mechanicznymi. W 2017 roku zatrzymano 8 praw jazdy osobom, które kierowały pojazdem w stanie nietrzeźwości (w 2016 odpowiednio 7).

Podjęto działania związane z procedurą Niebieskiej Karty, w 2016 roku 13 spraw, w 2017 – wdrożono 19 procedur NK (interwencje związane z przemocą domową). Przemocy w rodzinie najczęściej towarzyszy alkohol.

W ramach programu „Dzielnicowy Blżej Nas” dzielnicowi brali udział w 82 spotkaniach ze społecznością lokalną, w tym z uczniami szkół i przedszkoli z terenu gminy Pabianice, z Kołami Gospodyń Wiejskich i Ochotniczymi Strażami Pożarnymi.

4. Stan bezrobocia w gminie Pabianice (stan na dzień 31.10.2017r.)

Na dzień 31 października 2017r. na terenie Gminy Pabianice na pobyt stały i czasowy było zameldowanych 7020 osób, stan bezrobocia w gminie Pabianice wyniósł 121 osób w tym 56 kobiet pozostawało bez pracy, powyżej 50 - roku życia bez pracy pozostawało 39 osób, niepełnosprawnych 10 osób.

Bezrobocie w latach (stan na 31.10)

2015r.	2016r.	2017r.
255 osób	159 osób	121 osób

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Pabianicach, stan na 31.10.2017

5. Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pabianicach

Liczba rodzin, które skorzystały z różnych form pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wynosi 111, w tym z powodu uzależnienia od alkoholu 9 rodzin.

Do 31 listopada 2017r. z tytułu dożywiania dzieci w szkołach przez GOPS w Pabianicach skorzystało 49 dzieci (w roku ubiegłym 79 dzieci, w 2015 – 125 dzieci).

Rodzaje dofinansowań na bezpłatne dożywianie:

Rodzaj dofinansowania	Kwota w 2014r.	Kwota w 2015r.	Kwota w 2016r.	Kwota do 31.10.2017
Dożywianie z zadań własnych	79 902,00	45 959,00	24 479,00	15 679,00
Dożywianie z zadań zleconych	22 232,00	52 000,00	36 719,00	23 519,00

Koszty różnych form pomocy udzielanej przez GOPS rodzinom w trudnej sytuacji materialnej, dotkniętych problemem alkoholowym.

Rodzaj dofinansowania	Kwota w 2014r.	Kwota w 2015r.	Kwota w 2016r.	Kwota do 31.10.2017
Koszty z zadań własnych	11 144,00 – 4,2% z ogólnej pomocy	16 249,00 – 6,7% z ogólnej pomocy	23 760,00 – 8% z ogólnej pomocy	2 218 - 0,7% z ogólnej pomocy
Koszty z zadań zleconych	41 491,00 – 19,5% z ogólnej pomocy	37 007,00 – 15,4% z ogólnej pomocy	25 578 – 12% z ogólnej pomocy	11 300,00 - 7% z ogólnej pomocy

Źródło: Statystyka GOPS Pabianice na dzień 31.10.2017 r.

ROZDZIAŁ II. CELE I ZADANIA GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W PABIANICACH W ROKU 2018 ORAZ MIERNIKI ICH OSIĄGANIA

1. Cele główne realizacji programu:

Celem podstawowym programu jest ograniczenie występowania problemów związanych z nadużywaniem alkoholu, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, zapobieganie powstawaniu nowych problemów społecznych oraz podejmowanie niezbędnych działań do radzenia sobie z już występującymi problemami na poziomie lokalnym a także:

- profilaktyka wśród dzieci i młodzieży oraz efektywne rozwiązywanie problemów alkoholowych;
- podejmowanie przez realizatorów zadań GPPiRPA działań mających na celu udzielanie pomocy rodzinom, w którym występują problemy przemocy psychicznej i fizycznej.

2. Cele strategiczne

- promocja zdrowego trybu życia;
- profilaktyka problemowa;
- pomoc terapeutyczno-profilaktyczna.

3. Zadania wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w 2017 roku.

3.1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu:

Lp.	Zadanie/działanie	Realizator	Koszty
1.	dofinansowanie kształcenia terapeutów w ramach zdobywania i podnoszenia kwalifikacji zawodowych	GOPS	1 000,00 zł.
2.	zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów w Poradni Leczenia Uzależnień w Petrykozach (książki, ulotki, plakaty, dwumiesięcznik „Terapia Uzależnienia i Współuzależnienia”, filmy)	GOPS	1 000,00 zł.

Wskaźniki:

- liczba osób objętych terapią w Poradni Leczenia Uzależnień w Petrykozach
- liczba szkoleń dla terapeutów
- ilość zakupionych materiałów, prenumerat czasopism, ulotek, plakatów

3.2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

L.p.	Zadanie/działanie	Realizator	Koszty
1	podejmowanie działań przez GKRPA zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu;	GOPS	Bez kosztów
2.	współpraca z zespołem interdyscyplinarnym w celu skutecznego reagowania na informacje o przemocy w rodzinie (cattering na posiedzeniach)	GOPS	200,00 zł
3.	pomoc psychologiczna i terapia dla osób doznających przemocy	GOPS	5 000,00 zł.
4.	pomoc psychologiczna dla członków rodzin z problem alkoholowym	GOPS	5 000,00 zł.
5.	terapia dla osób stosujących przemoc;	GOPS	3 000,00 zł.
6.	pomoc prawna dla osób doznających przemocy	GOPS	1 000,00 zł.

Wskaźniki:

- liczba osób skierowanych na terapię,
- ilość godzin terapii przeprowadzonej przez psychologa.
- liczba osób uczestniczących w terapii dla sprawców przemocy
- ilość porad prawnych
- liczba wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego w Pabianicach o zastosowanie obowiązku leczenia,
- liczba osób zgłoszonych na leczenie

3.3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych w szczególności dla dzieci i młodzieży:

L.p.	Zadanie/działanie	Realizator	Koszt
1.	zakup książek, ulotek, płyt DVD, plakatów, prenumerata czasopism o tematyce uzależnień, przemocy w rodzinie;	GOPS	2 000,00
2.	realizacja programów profilaktycznych w szkołach na terenie gminy Pabianice;	Szkoły z terenu gminy Pabianice	8 000,00 zł. (przemoc) 8 000,00 zł. (uzależnienia)
3.	wspieranie imprez lokalnych o charakterze rozrywkowym, sportowym z elementami działań profilaktycznych promujących zdrowy tryb życia;	Szkoły z terenu gminy Pabianice	4 000,00 zł.
4.	organizacja konkursów profilaktycznych;	Szkoły z terenu gminy Pabianice	4 000,00 zł.
5.	zorganizowanie zabawy choinkowej z programem profilaktycznym dla dzieci;	GOPS	7 000,00 zł.
6.	Spotkanie świąteczne z elementami działań profilaktycznych promujących zdrowy styl życia i szkodliwego wpływu alkoholu oraz innych środków psychoaktywnych na zdrowie człowieka	GOPS	5 000,00 zł.
7	Edukacja rodziców i nauczycieli w zakresie pomocy młodzieży w utrzymaniu abstynencji	Szkoły z terenu gminy Pabianice	4 000,00 zł.
8	Szkolenie dla członów GKRPA oraz członków Zespołu Interdyscyplinarnego	GOPS	3 000,00 zł
9	Szkolenie dla osób pracujących z młodzieżą w zakresie rozpoznawania symptomów zjawiska przemocy domowej	GOPS	3 000,00 zł.

Wskaźniki:

- liczba dzieci uczestniczących w zabawie choinkowej,
- liczba osób do których skierowano program profilaktyczny,
- liczba programów profilaktycznych przeprowadzonych w szkołach,
- liczba osób, z podziałem na rodziców i nauczycieli, którzy wzięli udział w szkoleniach,
- liczba i rodzaj przeprowadzonych szkoleń,
- liczba osób biorących udział w szkoleniu,
- liczba osób biorących udział w spotkaniach z programem profilaktycznym

3.4 Wspieranie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służąca rozwiązywaniu problemów alkoholowych:

- a) współpraca z organizacjami pozarządowymi w realizacji zadań gminnego programu profilaktyki;
- b) współpraca z instytucjami prowadzącymi działalność terapeutyczną i profilaktyczną oraz zajmującymi się pomocą w rodzinie zagrożonej alkoholizmem;

Wskaźniki:

- liczba stowarzyszeń i instytucji stale współpracujących w ramach gminnego programu,
- ilość działań dotyczących wsparcia w zakresie promocji zdrowego trybu życia.

3.5 Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem zakazu reklamy, zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Wskaźniki realizacji zadania

- liczba udzielonych pouczeń,
- liczba stwierdzonych wykroczeń w związku ze sprzedażą alkoholu,
- liczba stwierdzonych przestępstw w związku ze sprzedażą alkoholu.

3.6 Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w gminie Pabianice

GKRPA w gminie Pabianice jest powołana Zarządzeniem Wójta Gminy Pabianice nr 44.2005 z dnia 9 listopada 2005r. i działa na podstawie regulaminu. W skład GKRPA wchodzi 4 członków: przewodnicząca – kierownik GOPS, 3 pracowników socjalnych.

Członkowie GKRPA nie otrzymują z tego tytułu wynagrodzenia.

Do zadań i kompetencji Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych należy:

- a) Inicjowanie działań profilaktycznych w zakresie zmniejszenia nadużywania alkoholu w gminie Pabianice, współpraca z innymi instytucjami;

- b) Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;
- c) Kierowanie na terapię,
- d) Dokumentowanie podejmowanych działań,
- e) Przekazywanie informacji i współpraca z GOPS w przypadku stwierdzenia występowania przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym,
- f) Monitorowanie sytuacji rodzin, w których stwierdzono problem alkoholowy, przemoc – GKRPA przeprowadza raz na kwartał spotkania z rodzinami, w których występuje problem alkoholowy. Pracownik socjalny odwiedza rodzinę w miejscu zamieszkania osób, w których występują problemy z nadużywaniem alkoholu i przeprowadza rozmowy motywujące do utrzymywania abstynencji. Przeprowadzane rozmowy są dokumentowane,
- g) Kontrolowanie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych (na podstawie upoważnienia wydanego przez Wójta Gminy Pabianice;
- h) Opiniowanie wniosków w sprawie wydawania i cofania zezwoleń na alkohol.

L.p.	Zadanie/działanie	Realizator	Koszty
1.	Badania psychologiczne i psychiatryczne (biegli sądowi) osób kierowanych na przymusowe leczenie odwykowego oraz opłaty sądowe	GOPS	2 500,00 zł

Wskaźniki:

- liczba wniosków zgłoszonych do GKRPA,
- liczba osób z którymi przeprowadzono rozmowy,
- liczba odbytych posiedzeń komisji,
- liczba wniosków skierowanych do sądu,
- liczba zgłoszeń do pracownika socjalnego przypadków występowania przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym,
- liczba spotkań w domu osób z problemem alkoholowym,
- liczba wydanych postanowień w sprawie opinii odnośnie wydania zezwoleń na alkohol,
- liczba przeprowadzonych kontroli placówek sprzedających i podających napoje alkoholowe.

ROZDZIAŁ IV. SPOSOBY REALIZACJI

1. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest koordynowana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pabianicach.

Zadania Programu realizowane będą poprzez:

- 1.1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Pabianicach – budżet 38 700,00 zł
- 1.2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 1.3. Szkoły z terenu gminy Pabianice – budżet 28 000,00 zł.
 - 1.3.1. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Piątkowisku – 7 000,00 zł
 - 1.3.2. Szkoła Podstawowa w Petrykozach – 7 000,00 zł
 - 1.3.3. Szkoła Podstawowa w Bychlewie – 7 000,00 zł
 - 1.3.4. Szkoła Podstawowa w Pawlikowicach – 7 000,00 zł
- 1.4. Inne podmioty, którym zlecane są zadania gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;

Planowane na rok 2018 łączne nakłady finansowe wynoszą 66 700,00 zł.

Różnica wynikająca z planu w budżecie na rok 2018r zostanie pokryta z niewykorzystanych środków za rok 2017r.

2. Sprawozdawczość

Sprawozdanie finansowe i merytoryczne z realizacji Programu będzie integralną częścią rocznego sprawozdania budżetowego, zostanie przedstawione Radzie Gminy Pabianice przez sekretarza GKRPA w terminie do 30 kwietnia 2018 r.